

indenfor det forsvarliges Grænser“. Jeg maa, indtil den højtærede Statsminister oplyser noget andet, gaa ud fra, at de Forhandlinger og Skrivelser, som Hr. Green sigter til, har været Regeringen bekendt, og at Regeringen inden den 9. Juli har været underrettet om, at Banklovens Forskrifter var overtraadt. 9 Juli-Erklæringen var jo Landmandsbankens, Nationalbankens samt Handelsministerens og Finansministerens Statusberetning, derimod ikke Bankinspektørens. Denne Statusberetning er ligesom Aarsregnskabet offentliggjort til Vejledning for Publikum. Naar Bankens Direktion og Bestyrelse er strafskyldige for Aarsregnskabet med den Begrundelse, som Højesteretsdommen har givet, vilde Direktionen selvsagt være saa meget mere strafværdig for Statusberetningen af 9. Juli, hvis der var rejst Tale mod den for den, og som skærpende Omstændighed kommer dertil den vildledende Indskudssætning i Beretningen om Bankinspektørens Undersøgelse. Men Handelsministeren og Finansministeren, kan man saa sige, er ikke Direktører og falder derfor ikke direkte ind under Aktielovens §§ 55 og 56, efter hvilke Banklederne er blevet straffet henholdsvis for Forsæt og for grov uagtsom Overtrædelse af Aktielovens Bestemmelser om Regnskab og Statusberetning; derimod er de to Ministre øverste Bankinspektionsmyndigheder, hvis fornemste Embedsopgave er at være Garant for, at Publikum ikke føres bag Lyset, men vejledes behørigt om Bankens sande Stilling, og det er indlysende, at man ikke kan stille mindre strenge Krav til de øverste tilsynsførende Bankmyndigheder, end man stiller til de Bankledere, som disse Myndigheder fører Tilsyn med.

Siden vi sidst drøftede Statusberetningen af 9. Juli, har der verseret et Par Injurieproceser, anlagte af den højtærede Statsminister. To Underretsdomme og en Landsretsdom har i Overensstemmelse med den højtærede Statsministers Anvisning underkastet Statusberetningen af 9. Juli en logisk Analyse, og alle tre Domstole er, som det udtrykkelig siges i Præmisserne til Dommene, kommet til det Resultat, at Statusberetningen af 9. Juli var objektivt urigtig og vildledende. Landsretsdommen, der er den mildeste i Formen, taler om „den Uklarhed i Meddelelsen“, det vil sige Statusberetningen, „der kunde give og har givet Anledning til urigtig Opfattelse af de i Meddelelsen omhandlede Forhold“.

Hvorledes er da saa Ministerens subjektive Forhold til denne Statusberetning? Naar Domstolene ved en objektiv logisk Analyse er kommet til det Resultat, at Statusberetningen er urigtig og vildledende — Aktielovens §§ 55 og 56 omhandler henholdsvis forsætlig og uagtsom vildledende Beretning —, er der subjektivt kun to Muligheder: Enten har den højtærede Finansminister ment, at Beretningen var rigtig og vejledende, i saa Fald appellerer han subjektivt til et Imbecilitets Alibi. Dette Alibi kan jo være et hæderligt og acceptabelt Alibi i mange Tilfælde, men det kan ikke i denne Sag diskulperer Landets øverste Bankinspektionsmyndighed fra Forskrifterne i Bankloven og Aktieloven om grov Uagtsomhed, eller ogsaa har den højtærede Finansminister ment, at Statusberetningen nok var urigtig, men alligevel forsvarlig. I saa Fald appellerer han til det jesuitiske Alibi, at Hensigten helliger Midlet. Spørgsmaalet er saa, om dette Motiv i dette Tilfælde kan diskulperer. Ogsaa Bankens Direktører mente jo, at Aarsregnskabsafregningen var forsvarlig, fordi Banken, naar den fik Tid og Ro, skulde kunne indtjene det tabte, og dog blev de straffet for forsætlig Retsbrud. I sin Forsvarstale i September 1922 har den højtærede Statsminister appelleret til begge disse Alibier, han har hævdet, at Statusberetningen var rigtig, og samtidig, at det var nødvendigt at skjule en Del af Sandheden, da Hjælpeaktionen efter hans Opfattelse ellers uvægerlig vilde være brudt sammen. Naar en Minister i en saadan Sag appellerer til begge Alibier, tyder det paa, at Imbecilitetens Alibi er det virkelige, og at Dommene derfor med fin juridisk Psykologi har truffet det rette. At de har overset en Paragraf i Straffeloven, nemlig § 134, der lyder saaledes: „Har nogen i Embeds Medfør forsætlig undladt i Attest eller Forklaring at oplyse Omstændigheder, der maa anses væsentligt at henhøre til den omhandlede Sag, straffes han med Embedsfortabelse, simpelt Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøde“, bør maaske betragtes som hændelig Uagtsomhed. Desværre ser jeg ikke Mulighed for at finde de Omstændigheder, der kan mildne det forfærdende, at Landets øverste tilsynsførende med Bankerne tilsidesætter den af ham selv paabudte Undersøgelse af Bankinspektøren. Den højtærede Statsminister har jo i den Henseende gjort sig solidarisk med Handelsministeren og samtidig paa en Maade,